

jeho je však potřeba, by zřeknutí se bylo dlužníkem přijato. Dokud není přijato, může býti odvoláno. Prohlášení se musí státi vůči dlužníku. Ten není vázán, by je přijal, vždyť by takové zřeknutí se mohlo býti po případě darováním (§ 938 obč. zák.) s nepříjemnými následky, které mohou obdarovanému vzniknouti odvoláním daru (§§ 947 až 954 obč. zák.). V tom je zajedno novější literatura (srovnej Sedláček, Obligační právo čís. 558, Ehrenzweig, System des österr. allg. Privatrechtes, II. str. 330, Mayr, Lehrbuch des bürg. Rechtes II. str. 162 s literaturou u obou uvedenou) i částečně judikatura (srovnej rozhodnutí vídeňského nejvyššího soudu, sbírka Gl. Ung. nová řada č. 194). V tomto případě prohlásila žalobkyně 23. března 1925 u okresního soudu, že náhrady nežádá, ale vzala toto prohlášení zpět podáním ze dne 4. dubna 1925, ohlásivši, že se připojuje k trestnímu řízení jako soukromá účastnice. Neprohlásila zřeknutí se vůči žalovanému a není ani tvrzeno, že by ten od onoho prohlášení do onoho podání je byl přijal.

Čís. 6456.

K odsouzení k plnění z ruky do ruky stačí, že žalobce projeví o ch o t u ke vzájemnému plnění.

I při exekuci ve smyslu §u 8 ex. ř. může dlužník navrhnouti zrušení exekuce podle §u 40 ex. ř., a má právo k žalobě podle §u 35 ex. ř. po případě 36 nebo 40, druhý odstavec, ex. ř.; při výkonu exekuce chráněn jest předpisem §u 25 ex. ř.

Ani částečná ztráta (částečná zkáza) věci nezastupitelné, tvořící předmět vzájemného plnění, nemá za následek, že by nemohlo dojít k odstupu od smlouvy.

(Rozh. ze dne 10. listopadu 1926, Rv I 476/26.)

Žalobci, členové hudby ostrořelců, koupili v roce 1922 od žalovaného, tehdy kapelníka hudby vysloužilců, notový archiv za 8.000 Kč s tím, že žalovaný vzdá se místa jako kapelník vysloužilců a přejde ke sdružení ostrořelců. Žalovaný se sice vzdal kapelnictví vysloužilců, avšak přes to po léta pokračoval v činnosti jako kapelník vysloužilců, vzhledem k čemuž se žalobci na něm domáhali zaplacení 8.000 Kč proti vrácení archivu. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Pokud se týká právní stránky věci, namítá odvolatel v podstatě, že prvý soud neprávem měl za to, že se u koupě jednalo o výminku ve vlastním slova smyslu i že, pakli tu byla výminka, byla splněna a že se žalobci mlčky zřekli vrácení kupní ceny, používše notového archivu. Odvolatel není však v právu. Podle §u 696 obč. zák. jest výminka událostí, na níž se činí závislým právo. Právní účinnost koupě byla podmíněna složením funkce kapelníka u hudby vysloužilců. Že se splnění výminky, tedy její uskutečnění, zůstává na vůli smluvníka, zákon nijak nevylučuje. Též pohnutka nebo konečný účel stran může býti učiněn výminkou, pokud jen s jistotou lze seznati, že výminkou učiněn byl, jak tomu bylo v souzeném případě. Že výminka

pro zakoupení notového archivu směřovala k tomu, by žalovaný dále nefungoval jako kapelník hudby vysloužilců, nemůže ovšem býti bráno v pochybnost. Jestliže tedy žalovaný své postavení jako takový složil, nicméně však dále po léta ve své činnosti jako kapelník hudby vysloužilců pokračoval, nesplnil výminky, neboť složení funkce při skutečném dalším vykonávání jejím jeví se jako pouhé jednání na oko. Tvrzení, že žalobci se vzdali práva rozvázati smlouvu, jest vyvráceno žalobou, a že by byla nastala ztráta žalobního práva, odporuje ustanovení §§ 1451, 1478 obč. zák. Že konečně užívání notového archivu nemůže býti vyloženo jako vzdání se práva, vysvětluje z toho, že toto právo užívání plyne z povahy koupě (§ 1053 obč. zák.) a žalobcům tak dlouho přísluší, pokud kupní smlouva nebyla zrušena. Že kupitelé tohoto práva nějakým způsobem zneužili, nebylo prokázáno. Jak výminka, na niž žalovaný přistoupil, směřuje proti dobrým mravům, nevyplývá z důvodů odvolatelových. O sobě není složení dobrovolně převzaté funkce kapelníka jistě ničím přičicím se dobrým mravům, zvláště, když žalovanému mělo býti uplatnění jeho činnosti jiným způsobem umožněno. Poněvadž konečně žalovaný byl odsouzen pouze proti vrácení notového archivu, nemá v tomto řízení místa námitka, že archiv není úplným.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Jde-li o to, by žalovaná strana byla odsouzena k plnění z ruky do ruky, stačí úplně, projeví-li žalující strana ochotu ku vzájemnému plnění. Dle §u 8 ex. ř. stačí tento projev ochoty dokonce i k tomu, by byla povolena exekuce. Dovatel se mylí, míně, že, povolí-li se exekuce, může dlužník žádati jen za odklad exekuce dle §u 42 čís. 4 ex. ř. a že nemá možnosti, by exekuční titul odstranil. I při této exekuci může dlužník navrhnouti zrušení exekuce podle §u 40 ex. ř. a má právo k žalobě podle §u 35 po případě 36 nebo 40 druhý odstavec ex. ř.; při výkonu exekuce chráněn jest předpisem §u 25 ex. ř. (srov. Neumannův komentář k exekučnímu řádu pozn. 3 k §u 8 ex. ř.). Proto nelze nic ku prospěchu dovolatelovu dovoditi z toho, jak se věc utváří po pravomoci rozsudku. Dovatel dále tvrdí, že je tu objektivní nemožnost k plnění se strany žalobců, ježto archiv, věc nezastupitelná, není úplným, takže žalovaný nemůže býti odsouzen k plnění z ruky do ruky. Ale ani částečná ztráta nebo částečná zkáza věci nezastupitelné nemá dle §u 921 obč. zák. za následek, že by k odstupu od smlouvy nemohlo dojíti. Po odstupu od smlouvy jde o to, by při vzájemném vypořádání, které jest provést v důsledku odstupu od smlouvy, neměla jedna strana prospěchu ze škody druhé strany, po případě jde též o nároky na náhradu škody. Ale dovatel nenamítal ku započtení číselně určitého nároku o tyto tituly opřené. Proto nemusili se soudové nižších stolic obírat zjišťováním, zda archiv jest úplný. Za tohoto stavu věci jest též pro rozhodnutí sporu nezávažno, jaký průběh bude míti exekuce k uskutečnění žalobního nároku. Že podmínka, složení kapelnictví, není v souzeném případě úmluvou podle §u 879 obč. zák. nedovolenou a že žalující strana nevzdala se způ-

sobem v Šu 863 obč. zák. uvedeným (užíváním archivu po dva roky) práv z Šu 918 obč. zák. plynoucích, správně dovodili soudové nižších stolic, i stačí dovolatele v tomto směru odkázat na správné důvody napadených rozsudků. Nezávažno jest, že se žalobci při prodlení dovolatelově rozhodli pro odstup od smlouvy. V pouhé této okolnosti nelze spatřovati projev tohoto obsahu, že by žalobci uznávali nedovolenost závazku kapelnictví složit. Rovněž práva na odstup nepozbyli tím, že v řečeném mezidobí archivu užívali.

Čís. 6457.

Smluvník, jenž ve dřívějším sporu bránil se s úspěchem proti žalobě druhého smluvníka o splnění smlouvy tím, že popíral platnost smlouvy, nemůže se napotom domáhati splnění téže smlouvy.

(Rozh. ze dne 10. listopadu 1926, Rv I 840/26.)

Smlouvou ze dne 14. dubna 1922 prodal Josef H. dům Antonínu F-ovi. V roce 1922 domáhal se Antonín F. na Josefu H-ovi zjištění, že smlouva ze dne 14. dubna 1922 jest po právu, že Josef H. jest povinen to uznati a podepsati ověřeně kupní smlouvu. Josef H. namítl najmě, že byl při uzavírání smlouvy nepřičetným. Žaloba tato byla pravoplatně zamítnuta, prvním soudem pro tentokráte, odvolacím soudem k odvolání Josefa H-a ohledně zjišťovací části vůbec pro nedostatek podmínek Šu 228 c. ř. s. V žalobě, zadané na soud roku 1923, domáhal se Josef H. na Antonínu F-ovi zaplacení kupní ceny podle smlouvy ze dne 14. dubna 1922. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Nejvyšší soud vychází při právním posouzení z těchto skutkových zjištění nižších soudů. Dne 14. dubna 1922 došlo mezi stranami ke kupní smlouvě, již žalobce prodal žalovanému dům za 260.000 Kč. Dnem 30. dubna 1922 uplynula lhůta stanovená v odst. VIII. této smlouvy k vykližení krámu. Žalobce dozal v dovolání, že žalovaný provozoval nadále svou živnost ve svém dřívějším krámě, z čehož jest nutno dovoditi, že nepředal žalovanému krámu uvedeného v odst. VIII. smlouvy. Nezáleží na tom, že žalovaný v řízení před soudem prvé stolice nenamítl výslovně tuto skutečnost jako důvod, pro který odpírá splnění smlouvy, jehož domáhá se nyní na něm žalobce. Dovolací soud nedovozuje z této skutečnosti přímých důsledků, jak to učinil odvolací soud, a nemá proto příčiny přezkoumati názor odvolacího soudu ve smyslu výtek učiněných dovolatelem. Dne 5. května 1922 podal nynější žalovaný na nynějšího žalobce žalobu na splnění uvedené kupní smlouvy. Žalobce (tehdy žalovaný) neuznal žalobního nároku, popřel přímo platnost úmluvy, navrhl zamítnutí žaloby a dosáhl sporem toho, že žaloba byla zamítnuta z části pro tenkrát, z části naprosto. Žalobce netvrdil, že nynější žalovaný tehdy